

ИЗ ЗАТВОРА У ПАРТИЗАНЕ

У ноћи између 21. и 22. јуна 1941. године окупатори су извршили бројна хапшења Ужичана, међу којима је било највише интелектуалаца. Ухапшени су задржанр! у затвору по неколико дана.

После ислеђивања, које је трајало подуже, у затвору су задржани, уколико ме памћење није изневјерило њих око десеторо. Међу задржаним се налазило осам матураната ужичке Гимназије. У групи матураната била је Вита Гутман, а од професора из града у затвору сам задржан само ја. Остао је у затвору шеф радње „Сингерових“ машина. Његово сам име заборавио, али ми је пред очима свјежа слика његова два синчића, како трче и плачу за колима, у којима од центра града до Крчагова одводе њиховог оца и обућара Мартиновића на стријељање. Стрељани су изнад касарне у Крчагову.

Нас који смо и даље остали у затвору наставили су да ислеђују. Десило се да смо у исто вријеме ислеђивани Вита Гутман и ја. За дугачким столом сједеле су двије иследне комисије. Испред прве стајао сам ја, а испред друге Вита.

Комисија пита Виту:

— Како се зовеш?

— Вита Гутман! — одговара она.

— Шта си по народности? — пита даље иследник.

— Српкиња! . . .

Такав Витин одговор разбјеснио је иследника. Бацио је перо и почео да лупа шаком о сто и поново је питао за име, презиме и народност. Одговорила је опет да се зове Вита Гутман и да је по народности Српкиња. На то је иследник, подижући тон, иронично рекао:

— Вита Гутман је чисто јеврејско име и презиме и према томе ти си Јеврејка, а не Српкиња. . .

Вита Гутман је на то сасвим сталожено узвратила:

— Ја српски говорим, српски пишем, осјећам и мислим, свршила сам српску основну школу и српску гимназију у Ужицу и

припадала сам црквеном хору српске православне цркве. Према томе, ја сам Српкиња. Тако пишите, у противном, нећу потписати записник!...

Не знам тачно како се завршило ислеђење, нити шта је иследник записао.

Вита Гутман је непосредно из затвора пошла у партизане и као борац погинула.

Блажо САВИЋЕВИЋ